Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100052

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юлія Василівна

2. Kovalenko Yuliia V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна психологія; психологія соціальної роботи

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2020

Спеціальність за освітою: Англійська мова та література

Місце роботи здобувача: Дитячий центр "Чомучка"

Код за ЄДРПОУ: 34409307

Місцезнаходження: вул. Литовська, 3 (блок 2), м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.41

Тема дисертації:

1. Етнорелігійна ідентичність молоді як чинник поведінки подолання стресової ситуації.

2. Impact of Ethnoreligious Identity of Youth on Coping Behavior

Реферат/анотація:

1. Дисертація містить теоретичне узагальнення та нове розв'язання проблеми кроскультурного дослідження поведінки подолання стресової ситуації. Визначено вагу впливу етнічної та релігійної ідентичності людини на особливості її копінг-поведінки. Показано, що в осіб з різними етнорелігійними ідентичностями, залучення специфічних внутрішніх та зовнішніх ресурсів зумовлює особливості поведінки подолання стресової ситуації. Ґрунтуючись на аналізі наявних підходів та теорій систематизації копінг-стратегій як основної категорії класифікацій способів подолання стресової ситуації, була досліджена різниця між психологічними захистами та копінг-стратегіями. Висвітлена ієрархічна модель копінг-поведінки, яка була застосована в інтерпретації результатів кроскультурного дослідження (адаптована за Skinner & Zimmer-Gembeck, 2016). Здійснені підготовка, проведення й аналіз результатів кроскультурного емпіричного дослідження. Емпірично доведено існування міжгрупових відмінностей у вибірках студентської та

викладацької молоді з різними етнічними ідентичностями (єгиптянами та українцями) та різними релігійними ідентичностями (мусульманами та християнами) у поведінці подолання стресової ситуації. Виявлено, що етнічна ідентичність випробуваних виступає більш вагомим предиктором патернів копінг-поведінки. Визначено, що копінг-поведінка (1) єгиптян та (2) українців підпорядковується всім трьом адаптивним процесам ієрархічної моделі копінг-поведінки, обґрунтованої у цьому дослідженні. Крім того, єгиптяни та українці застосовували тотожні копінг-сім'ї (субшкали) у своїх моделях копінг-поведінки, а саме «Розв'язання проблеми», «Пошук інформації», «Пошук підтримки», та «Пристосування». З іншого боку, єгиптяни та українці надавали перевагу дещо різним стратегіям копінгу, що входили до означених копінг-сімей, а також демонстрували різні ступені вияву цих стратегій. Зроблено висновок про те, що залежно від особливостей етнорелігійної ідентичності людини, формуватиметься специфічний патерн адаптивних процесів та копінг-сімей (субшкал) з їх кореневими функціями, який зумовлює специфічний патерн поведінки подолання певної стресової ситуації. Виявлено такий патерн коіпнг-поведінки у (1) єгиптян: «Пошук підтримки» □ «Розв'язання проблеми» □ «Пристосування» □ «Пошук інформації»; у (2) українців: «Пошук інформації» □ «Пристосування» □ «Пошук підтримки» □ «Розв'язання проблеми». Зважаючи на особливості формуванні релігійності у групі єгиптян обох релігійних ідентичностей (мусульман та християн), у яких формальне релігійне навчання та виховання починається з дитинства, продовжуючись протягом дорослішання, на відміну від українців, у яких цей процес є більш стихійним, зроблено висновок про формальну сформованість релігійного копінгу у єгиптян. Це є свідченням того, що копінг-стратегіям можливо і потрібно навчати. Виявлена усталеність патернів копінг-поведінки у єгипетської та української студентської молоді за інших соціальних умов (загального карантину для запобігання розповсюдження Covid-19).

2. The thesis contains a theoretical generalization and a new solution to the problem of cross-cultural research of coping with stress. A weighted impact of ethnic and religious identities of students and young university teachers on their coping behavior in a stressful situation is determined. It is shown that the involvement of specific internal and external resources in people with different ethno-religious identities determines certain peculiarities of coping behavior, which, in turn, are manifestations of the need development. The proposition that the need is a biosocial platform, which is materialized through incarnation in man and is the bearer of the genetically translated social experience of ancestors revealing the wholeness of the human being, logically theorized the hypothesis of impact of ethnic and religious identities on coping. It is noted that the relatively "inherited" ethnic and religious identification in most people explains such a need manifestation as the actualization of ethno-religious potentials in certain patterns of behavior in the course of human life. Coping is shown to be the result of a subjective assessment of macrosocial resources and the ability of a particular culture to provide with and transfer adequate coping resources. Based on the analysis of current approaches and theories of coping strategies systematization, the difference between psychological defences and coping strategies was theoretically investigated. It is substantiated that coping can be considered as a way and a form of deployment of the need, due to the proven reflectiveness of coping behavior, in contrast to unconscious defences. The design and implementation of the cross-cultural empirical research were substantiated and carried out. The intergroup differences related to the orientations of ethno-religious identity and coping with a stressful situation in the samples of students and teachers with different ethnic identities (Egyptians and Ukrainians) and different religious identities (Muslims and Christians) were studied. The results obtained through the methods that □ according to the concept of this empirical study □ measure certain manifestations of ethno-religious identity and aspects of coping behaviour were analysed and interpreted. It was found out that the ethnic identity of the subjects is a more important predictor of certain aspects of the orientations of human identity, the general purpose in life and religiosity. Besides, it is revealed that the enthnic component of ethnoreligious identity correlates with the coping behavior of students and young teachers more significantly. A hierarchical model of coping behavior (adapted from Skinner & Zimmer-Gembeck, 2016) was used to interpret the results of the cross-cultural study of coping.It is determined that the coping behavior of (1) Egyptians and (2) Ukrainians is subject to all three adaptive processes of the hierarchical model of coping behavior substantiated in this study. In addition, Egyptians and Ukrainians used identical coping

families in their coping patterns, such as "Problem Solving," "Finding Information," "Finding Support," and "Adapting." On the other hand, Egyptians and Ukrainians preferred slightly different coping strategies that belonged to these coping families, and demonstrated different degrees of manifestation of these strategies. It is concluded that depending on the orientations of ethnoreligious identity, a specific pattern of adaptive processes and families (subscales) of coping strategies with their root functions will be formed, which determines a specific pattern of coping with a certain stressful situation. The following pattern of coping behavior was found in (1) the Egyptians: "Finding Support" ▫ "Problem Solving" ▫ "Adaptation" ▫ "Finding Information"; in (2) Ukrainians: "Finding Information" ▫ "Adaptation" ▫ "Finding Support" ▫ "Problem Solving". Based on the specificity of religiosity formation in the group of Egyptians of both religious identities (Muslims and Christians), in which formal religious education and upbringing begin in childhood and continue into adulthood, in contrast to a more spontaneous process in Ukrainians, it is concluded that the dominant religious coping is learnt by Egyptians. This is the evidence that coping strategies can and should be taught. The scientific novelty of this research encompasses implementation of the hierarchical model of coping behavior in a crosscultural research. Thus, an attempt is made to outline ways to unify research on coping behavior employing widely used in a cross-cultural context methods. The psychometric qualities of the Ukrainian version of the dispositional “COPE” questionnaire were validated. The adaptation and validation of the Ukrainian dispositional “COPE” questionnaire revealed its fairly high internal consistency and reliability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максименко Сергій Дмитрович
2. Maksymenko Sergiy Dmytrovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мусаелян Олена Миколаївна
2. Musayelyan Olena Mykolaivna

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідух Микола Леонтійович
2. Didukh Mykola L.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Моляко Валентин Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Карамушка Людмила Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.